اخبار

افزایش ساعت کاری ساتنا از خردادماه

بانک مرکزی اعلام کرد که از اول خرداد ماه، ارسال دستور پرداخت‌های ساتنا برای مشتریان تا ساعت ۱۴:۲۰ امکانپذیر است.

به گزارش پیام آشنا، بانک مرکزی اعلام کرد: با توجه به تغییر ساعات کاری بانک‌ها بعد از ایام ماه مبارک رمضان و همچنین افزایش زمان پایان تعیین وضعیت چک‌های رمزدار در سامانه چکاوک، از اول خردادماه سال جاری ساعات خاتمه پذیرش و پردازش دستور پرداخت در سامانه ساتنا برای دستور پرداخت های بین مشتری ۱۴:۲۰ و برای دستور پرداخت‌های بین بانکی ساعت ۱۵:۰۰ تعیین شده است.

شاپان ذکر است درباره سامانه پایاه ساعات شروع پردازش چرخه‌ها بدون تغییر و همانند گذشته خواهد بود.

گفتنی است پیش از این ساعت خاتمه پذیرش دستور پرداخت در ساتنا برای مشتریان ساعت ۱۴:۰۰ بوده است.

مرغداران در تامین نهاده های دامی دچار مشکل شده‌اند

رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرغ تخم گذار تهران با اشاره به اینکه قیمت تخم مرغ ۲۲ هزار تومان کمتر از قیمت تمام شده است، گفت: ادامه روند فعلی تامین نهاده های دامی، تولید را با مشکل مواجه می کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، ناصر تبی پور، رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرغ تخم گذار استان تهران با اشاره به شرایط صنعت مرغداری بعد از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی گفت: در حال حاضر نهاده به اندازه کافی وجود ندارد ضمن اینکه قیمت نهاده‌های بارگذاری شده در سامانه بازارگاه نیز شش برابر شده به همین دلیل تولیدکنندگان تقدینگی لازم را برای خرید این نهاده‌ها ندارند.

وی اضافه کرد: پیش از این وقتی تولیدکنندگان برای خرید نهاده به سامانه بازارگاه مراجعه می‌کردند باید سهمیه یک ماهه خود را می‌خریدند و قبل از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی هزینه سهمیه یک ماهه یک واحد مرغداری با ۱۴۰ هزار قطعه مرغ تخمگذار حدود دو میلیارد تومان می‌شد اما الان این رقم حدود ۱۳ میلیارد تومان می‌شود. بنابراین مرغدار توان خرید کل سهمیه را ندارد و دولت باید تدابیری در نظر بگیرد تا تولیدکنندگان به اندازه نیازشان سهمیه خریداری کنند.

وی میانگین قیمت هر کیلوگرم تخم مرغ را در پب مرغداری ۲۲ هزار تومان اعلام کرد و افزود: قیمت تمام شده تولید هر کیلوگرم تخم مرغ در حال حاضر ۴۴ هزار تومان است و تولیدکنندگان در هر کیلوگرم تولید ۲۲ هزار تومان زیان می کنند.

وام نوسازی مسکن به کمتر از ۱۰ درصد اهداف رسید

در شرایطی که طبق برنامه‌های توسعه باید سالیانه ۱۰۰ هزار واحد مسکونی نوسازی شود طی سه سال گذشته در هر سال به کمتر از ۱۰ هزار واحد تسهیلات تعلق گرفته است.

به گزارش پیام آشنا، طبق ماده ۵۹ قانون برنامه ششم توسعه، وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و کشور و شهرداری‌ها مکلفند در طول برنامه نسبت به احیا، بهسازی، نوسازی و مقاوم‌سازی و بازآفرینی سالانه حداقل ۲۷۰ محله در قالب مطالعات مصوب ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار اقدام نمایند. از طرف دیگر در راستای برنامه دولت سیزدهم مبنی بر ساخت سالیانه یک میلیون واحد مسکونی، نوسازی و بهسازی ۱۵۰ هزار واحد در مناطق ناکارآمد بر عهده شرکت بازآفرینی شهری ایران، وابسته به وزارت راه و شهرسازی قرار دارد. از این میزان نوسازی و بهسازی ۴۵ هزار واحد از ۱۵۰ هزار واحد در تعهد شرکت بازآفرینی شهری ایران در طرح نهضت ملی مسکن حال انجام است. آن‌طور که محمد آئینی ـ معاون وزیر راه و شهرسازی گفته است از ۴۵ هزار واحد مذکور بیش از ۲۰ هزار واحد دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۹۰ درصد، ۵ هزار واحد پیشرفت فیزیکی بین ۶۰ تا ۹۰ درصد، یکهزار و ۵۰۰ واحد پیشرفت فیزیکی ۲۰ تا ۴۰ درصد و ۱۵ هزار واحد بین ۱۰ تا ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند.

حبوبات و گوشت قرمز گران شد

بررسی وضعیت بازار کالاهای اساسی و اقلام ضروری خاتور در هفته اول خرداد ۱۴۰۱ حاکی از افزایش قیمت برنج، حبوبات و لبنیات در مغازه‌ها است ضمن اینکه قیمت مرغ و تخمرغ به زیر نرخ مصوب رسیده است.

به گزارش پیام آشنا، بررسی وضعیت بازار کالاهای اساسی و اقلام ضروری خاتور در هفته اول خرداد ۱۴۰۱ حاکی از افزایش قیمت برنج، حبوبات و لبنیات در مغازه‌ها است ضمن اینکه قیمت مرغ و تخمرغ به زیر نرخ مصوب رسیده است.

بر این اساس، اجرای طرح مردمی‌سازی یارانه‌ها و حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی منجر به تغییرات گسترده در بازار کالاهای اساسی طی دو هفته اخیر شده و قیمت تخمرغ که ۷۶ هزار تومان در هر شانه مصوب شده، در مغازه‌ها بین ۶۰ تا ۷۰ هزار تومان عرضه می‌شود.

همچنین قیمت مرغ که ۵۹ هزار و ۸۰۰ تومان تصویب شده، در مغازه‌های سطح شهر به کیلویی ۴۰ هزار تومان رسیده است. علاوه بر این، قیمت برخی از ارقام برنج هندی حدود ۴۰ هزار تومان در هر کیسه ۱۰ کیلوگرمی افزایش داشته و قیمت حبوبات که از هفته‌های گذشته روند صعودی گرفته، همچنان در مسیر افزایش قیمت قرار دارد به طوری که نرخ هر کیلوگرم لوبیاچیتی تا ۶۵ هزار تومان نیز افزایش یافته است.

کدام کالای ایرانی در جهان بیشترین مشتری را دارد؟

اتاق بازرگانی تهران در جدیدترین گزارش خود به بررسی وضعیت تجارت خارجی کشور در فروردین ماه سال جاری پرداخته است.

به گزارش پیام آشنا، بر اساس آمارهای ارائه شده در فروردین ماه، میزان کل تجارت ایران ۶۵ میلیارد دلار بوده که از این عدد ۴۷ میلیارد دلار مربوط به صادرات و ۲۸ میلیارد دلار مربوط به واردات بوده است. همچنین از نظر وزنی، تجارت ایران در نخستین ماه سال جاری ۹۶ میلیون تن بوده که ۷۳ میلیون تن آن مربوط به صادرات و ۲۳ میلیون تن مربوط به واردات بوده است.

اتفاق مهمی که در سال جاری رخ داده، مثبت شدن تراز تجاری کشور است. در شرایطی که در دو سال گذشته تراز تجاری ایران منفی بوده در فروردین ماه با افزایش پنج برابری مثبت ۸۷۵ میلیون دلار شده است. صادرات ایران در این مدت از نظر ارزشی حدودا ۲۵ درصد افزایش یافته است و واردات نیز افزایشی یک درصدی را ثبت کرده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که حدود ۵۴ درصد از کل صادرات ایران به ۱۰ کالا اختصاص دارد. در میان محصولات صادراتی کشور در فروردین ماه، پروپان مایع شده، اوره، روغن‌های سبک متانول، بوتان مایع شده، پلی اتیلن، شمش آهن و فولاد و قیر نفت اصلی ترین کالاهایی بوده که بیشترین مشتری را داشته‌اند. در فهرست اصلی ترین کالاهای وارداتی نیز گندم معمولی، گوشی تلفن همراه، برنج، ذرت دامی، دانه سویا، تراکتورهای جاده‌ای، کنجاله و اکسید آلومینیوم محصولاتی بوده که ایران در این مدت به کشور وارد کرده است.

امروز بدون محدودیت یارانه ثبت نام کنید

متقاضیان دریافت یارانه می‌توانند امروز بدون محدودیت مربوط به شماره کارت ملی نسبت به ثبت نام اقدام کنند.

به گزارش پیام آشنا، طی زمانبندی صورت گرفته جهت ثبت نام از جاماندگان از یارانه نقدی، امروز اول خردادماه، متقاضیان می‌توانند بدون رعایت شماره آخر کد ملی برای ثبت نام اقدام کنند. با اتمام این دو روز، اگر همچنان کسانی از ثبت‌نام جامانده باشند، باید منتظر باشند تا سازمان هدفمندی یارانه‌ها زمان دیگری را مشخص و اعلام کند.

ثبت‌نام از جاماندگان یارانه، طبق تکلیف قانون بودجه ۱۴۰۱ انجام می‌شود که از ۲۷ اردیبهشت ماه آغاز شد. بر اساس زمان اعلامی از سوی سازمان هدفمندی یارانه‌ها، مقرر شد در ۲۷ و ۲۸ اردیبهشت افرادی که عدد آخر کد ملی آنها زوج است برای ثبت نام اقدام کنند و در دور روز دوم یعنی ۲۹ و ۳۰ اردیبهشت هم افرادی که عدد آخر کد ملی آنها فرد است.

ثبت نام از بـرای یارانه محدود به گروه خاصی نیست و تمامی افرادی که یارانه دریافت نمی‌کنند، می‌توانند جهت ثبت نام اقدام کرده تا درخواست آنها بررسی شود.

متقاضیـان ثبت‌نام باید برای کسب اطلاع از آخرین وضعـی ثبت‌نام خود، کد دستوری #کد ملی*۴۲۸۵۷۰# را شماره‌گیری و سپس با مراجعه به آدرس اینترنتی my.gov.ir نسبت به ثبت درخواست برقراری یارانه اقدام کنند.

با اتمام ثبت نام و انجام بررسی‌های اولیه توسط سازمان هدفمندی یارانه‌ها، لیست جهت بررسی نهایی و انجام دهک‌بندی در اختیار وزارت رفاه قرار خواهد گرفت و در صورت تائید نیاز متقاضی به دریافت یارانه، به لیست یارانه‌بگیران اضافه خواهد شد

معاون وزیر اقتصاد:

۲۰ سال خصوصی سازی نیاز به آسیب شناسی دارد

رئیس سازمان خصوصی سازی با بیان اینکه خصوصی سازی طی ۸ مرحله نیاز به تحول دارد، گفت: نتایج رویداد خصوصی سازی می‌تواند چراغ راه آینده باشد.

به گزارش پیام آشنا، حسین قربانزاده در نخستین رویداد بین‌المللی خصوصی سازی در اقتصاد ایران که دیروز با سخنرانی رئیس جمهور در سالن اجلاس سران برگزار شد، اظهار کرد: قصه پر غصه واگذاری دارایی‌های دولت و خصوصی سازی روایت‌های مختلفی داشته و برای تحول در این مسیر نیاز به آسیب شناسی و نگاه جامع به گذشته داریم تا بررسی شود چه آثار مثبت یا آثار زیان باری در نحوه واگذاری‌ها در دو دهه قبل بوده و از الان به بعد چه باید کرد.

وی ادامه داد: این رویداد تشخیص آسیب‌ها و کیفیت و نحوه مداخله سیاست گذار در این فرآیند و عملکرد خریداران است که در نشست‌های تخصصی با حضور کارشناسان داخلی و خارجی برگزار می‌شود.

رئیس سازمان خصوصی سازی با تأکید بر اینکه این رویداد یک نمایش نیست، گفت: نحـوه واگذاری، فرآیند واگـذاری و دلایل توفیق یا عدم توفیق همه شرکت‌هایی که طول ۲۰ سال گذشـته واگذار شده‌اند در این رویداد بررسی می‌شـود و یک راهنما برای آینده مسیر واگذاری دارایی‌های دولت خواهد بود.

قربانزاده با بیان اینکه سند تحول دولت که توسط شخص رئیس جمهوری ابلاغ شده، چراغ راه ما برای آغاز این مسیر است، گفت: برای این رویداد حدود ۴ ماه زحمت کشیده شده است. ما در این کشور به خیزش خلق ارزش نیاز داریم که اگر رخ ندهد، هیچ اتفاق دیگری نمی‌تواند ما را به سطحی از کارآیی برساند که مطمئن باشـیم در همه ارکان اقتصاد در مسیر درست حرکت می‌کنیم.

معاون وزیـر اقتصاد ادامـه داد: ۸ مرحله خصوصی سازی شامل «انتخاب بنگاه، آماده سازی، ارزش گذاری، بازاریابی مناسب، نوع واگذاری که تفکیـک مالکیت از مدیریت می‌تواند یکی از راهکارهای آن باشد، انعقاد قرارداد و حذف شروط تحمیلی به خریدار، نظارت درسـت و باثبـاتـه و حل و فصل درسـت اختلافات حقوقی» همگی نیاز به تحول دارند.

مدیر جهاد کشاورزی کرج خبر داد:

ایجاد باغ نمونه آلبالو در کندر

مدیر جهاد کشـاورزی کرج گفت: باغ نمونه درختان آلبالو با استفاده از ارقام اصلاح شده در روستای کندر این شهرستان ایجاد شد.

به گزارش پیام آشنا، اسماعیل صارمی افزود: بـاغ الگویی متراکم آلبالو با اسـتفاده از ۱۷ نوع ژنوتیپ اصلاح شـده به صـورت پایه های رویشی و کوتاه با همکاری موسسه تحقیقات علوم باغبانی کشور ایجاد شده است.

وی با بیان اینکه این باغ الگویی در قالب انتخاب مشارکتی ایجاد شده است، گفت: از مزایای این پایه های رویشی زودبارده‌ی آن ها می باشد ضمن اینکه در هر هکتار از باغ تعداد نهال های بیشتری کاشته می شود.

مدیر جهاد کشـاورزی کرج گفت: از دیگـر مزایای پایه های رویشـی را هـرس و رسـیدگی و همچنین برداشت میوه آسـانتر است ضمن اینکه ایـن ارقام به کم آبی، بیماری ها و شرایط متفاوت خاک مقاومت بهتری دارند.

صارمـی باردهی اقتصادی این ارقام را از سـال چهارم به بعد دانست و افزود: ایـن ارقام در هر هکتار تا ۲۰ تن برداشت میوه دارند در حالیکه در باغ های قدیمی آلبالو کمتر از هشت تن در هکتار برداشت می شود.

وی تغییر درختان میـوه باغات را به پایه رویشی از جمله برنامه های هرسالـه وزارت جهاد کشاورزی عنوان کرد و گفت: تاکنون یک هکتار باغ الگویـی تمشـک و ۱.۷ هکتار باغ الگویی گوجه سبز نیز علاوه بر آلبالو در این شهرستان ایجاد شده است.

افزایش قیمت شوینده‌ها نامعتبر است

رئیس هیات مدیره انجمن صنایع شوینده، بهداشـتی و آرایشـی ایران گفت: هرگونه افزایش قیمت شوینده‌ها در شرایط کنونی فاقد مجوز بوده و اعتبار ندارد.

به گزارش پیام آشـنا، بختیار علویجگی گفت: درخواست افزایشی قیمت از سوی این انجمن به ستاد تنظیم بازار ارائه شده، اما تا این لحظه هیچ موافقتی با آن نشده است.

وی تصریح کرد: بر این اساس هرگونه افزایش قیمـت مواد شـوینده از سـوی واحدها و تولیدکنندگان فاقد اعتبار است.

گزارش‌های مردمی واصله به ایرنا حاکی از کمبود یا نبود برخی مواد شوینده در بعضی فروشگاه‌هاست.

این مقام صنفی درخصوص برخی گزارش‌ها دربـاره نبود یـا کمبود مواد شـوینده در فروشگاه‌ها، بیان داشـت: تولید شوینده در کشور مازاد بر نیاز مردم است و هیچ کمبودی وجود ندارد، هر کجا نیز اعلام کمبود شـود به سرعت نسبت به تامین مواد شوینده اقدام می‌شود.

وی یـادآور شـد: آخریـن افزایش قیمت شوینده‌ها مربوط به خرداد ماه پارسال بود و امسال به دلایلی همچون افزایش قیمت مواد اولیه به‌خصوص مواد پتروشیمی، افزایش نرخ دستمزد کارگران، افزایش کرایه حمل و نقل و غیره درخواسـت افزایش قیمت داده‌ایم و باید منتظر باشیم تا ببینیم با این درخواست موافقت می‌شود یا خیر؟

به گزارش ایرنا، هفته گذشته یک مقام آگاه در ستاد تنظیم بازار به ایرنا گفت: تاکنون هیچ بحث و تبادل نظری در خصوص قیمت‌های جدید محصولات صنایع شوینده انجام نشده است و هر گونه افزایش قیمت‌ها در این حوزه فاقد مجوز است.

این در حالی است که پیش از این ، افزایش ۳۰ تا ۸۰ درصدی انواع محصولات پودرهای شوینده دستی و ماشینی، مایعات دستشویی و ظرفشویی، شامپو، صابون و خمیر دندان در فضای مجازی منتشر شده بود که فاقد تاریخ، امضا و مهر بود و به نظر می‌رسد فضاسازی

برخی اعضای این انجمن بمنظور دریافت مجوز افزایش قیمت باشد.

چرا حساب‌های تجاری و شخصی جدا می‌شود؟

آنطور که مسـئولان سـازمان امـور مالیاتی می‌گویند، قرار اسـت در خردادماه سال جاری در راسـتای آماده کردن مقدمات اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، تفکیک حسابهای تجاری و شخصی آغاز شود که در این بین چرایی این اقدام مورد سوال است.

به گزارش پیام آشـنا در سال گذشته اتصال دسـتگاه‌های کارتخوان و درگاه‌های پرداخت الکترونیک به پرونده‌هـای مالیاتی به منظور فراهمسازی مقدمات قانون پایانه‌های فروشگاهی و سـامانه مؤدیان اجرا و حدود هفت میلیون کارتخوان به پرونده‌های مالیاتی متصل و تقریبا سه میلیون کارتخوان نیز غیرفعال شدند.

اکنون قرار اسـت تا حسابهای تجاری و شخصی تفکیک شوند که طبق اعلام سازمان امور مالیاتی این اقدام در خردادماه آغاز خواهد شد و در پی این اقدام، صاحبان حسابهای تجاری باید به سازمان امور مالیاتی تجاری بودن حساب خود را اعلام کنند.

در این بین، چرایی تفکیک حسابهای تجاری و شخصی به قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان تصویب شده در سال ۱۳۹۸ برمی‌گردد که براساس آن، کلیه صاحبان مشاغل (صنفی و غیرصنفی) و اشخاص حقوقی موضوع فصل‌های چهارم و پنجم باب سـوم قانـون مالیات‌های مسـتقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن، باید به ترتیبی که سـازمان مقرر می‌کند، نسبت به ثبت نام در سامانه مؤدیان اقدام کنند و خردهفروشی‌ها و واحدهای صنفی که به صورت مسـتقیم یا مصرف کننده نهائی ارتباط دارند، علاوه بر عضویت در سامانه مؤدیان، موظف به استفاده از پایانه فروشگاهی (کارتخوان) نیزهستند.

استفاده از پایانه فروشگاهی برای مؤدیانی که به صورت مستقیم با مصرف کننده نهایی ارتباط ندارند، الزامی نیسـت و مؤدیان مزبور موظفند کلیه صورتحسـابهای خود را به ترتیبی که سازمان تعیین می‌کند، از طریق سامانه مؤدیان صادر کنند. در حالیکه ایـن قانون که از زمان تصویب، تاکنون بلاتکلیـف باقی مانده و هنوز سامانه مؤدیان نیز رونمایی نشده است، سازمان امور مالیاتی اولویت اول خود در سـال جاری را اجرای آن اعلام کرده و طبق گفته رئیس مرکز تنظیم مقررات سـازمان امور مالیاتی تا پایان امسال این قانون اجرا خواهد شد و بدین منظور قرار اسـت تا در راسـتای فراهمسازی مقدمات اجرای کامل این قانون، حسـابهای تجاری و شخصی تفکیک شوند.

چه کسانی باید حساب تجاری خود را به سازمان مالیاتی اعلام کنند؟

در ایـن زمینه مشـمولان قانـون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان باید شماره حسـاب یا حسابهای بانکی و شناسه یکتای دستگاه‌های کارتخوان بانکی (POS) یا درگاه‌های پرداخت الکترونیکی مورد استفاده برای فعالیت شغلی خود را به سازمان اعلام کنند.

همچنین، در موارد استفاده از حساب بانکی یا دسـتگاه کارتخوان بانکی (POS) یا درگاه‌های پرداخت الکترونیکی جدید، اشخاص مشمول مکلفند اطلاعـات آنها را بلافاصلـه از طریق کاربوشـه خود در سـامانه مؤدیان به سازمان اعلام کنند. علاوه براین، از آنجا که بانک مرکزی باید با همکاری سازمان امور مالیاتی نسبت به ساماندهی دسـتگاه‌های کارتخوان بانکی و یا درگاه های پرداخت الکترونیکی اقدام می‌کرد و بـا ایجاد تناظر بین آنها بـا مجوز فعالیت و شماره اقتصادی بنگاه‌های اقتصادی به هر یک از پایانه‌های فروش، شناسه یکتا اختصاص می‌داد که این اقدام در سال گذشته انجام شد.

پـس از تخصیـص شناسـه مذکـور، کلیه تراکنش های انجام شده از طریق حساب‌های بانکی متصل به دستگاه‌های کارتخوان بانکی و نیز درگاه‌هـای پرداخت الکترونیکی به عنوان تراکنش‌های بانکی مرتبط با فعالیت شـغلی صاحب حساب بانکی محسـوب شده و بانک مرکزی یا داده اطلاعات این تراکنش‌های بانکی شامل مانده اول دوره، وجوه واریزی و وجوه برداشت شده و مانده آخر دوره هر حساب بانکی را به منظور تکمیل بایگاه اطلاعـات هویتی، عملکردی و دارایی مؤدیان موضوع ماده (۱۶۹ مکرر) قانون مالیات‌های مسـتقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ یا اصلاحات و الحاقات بعدی به صورت برخط در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دهد در آخر لازم به ذکر است که پایانه فروشگاهی شامل رایانه، دستگاه کارتخوان بانکی (POS)، درگاه پرداخت الکترونیکی یا هر وسیله دیگری است که امکان اتصال به شبکه‌های الکترونیکی پرداخت رسمی کشور و سامانه مؤدیان را داشته و از قابلیت صدور صورتحساب الکترونیکی برخوردار باشد.

علاوه براین، سامانه مؤدیان سامانه‌ای است تحت مدیریت سـازمان امور مالیاتی که در آن به هر مؤدی، کاربوشه ویژه‌ای اختصاص یافته و تبادل اطلاعات میان مؤدیان و سـازمان از طریق آن کاربوشه انجام می‌شود.

یادداشت

توانمندسازی سواحل ایران در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

«غلب تمدن ها و امپراتوری هایی که در عرصه گیتی حضور یافته اند، عمدتاً در حاشیه دریا بودند و از طریق دریا با دنیای بیرون از خود و کشورهای دیگر در ارتباط بوده اند و با وابستگی به دریا و شـبکه های دریایی برای ارتباط با مناطق پیرامون بوده اند. بررسی نظام بین المللی در دوره گذشته و حال بیانگر آن اسـت که شکل گیری و محدوده سیستم بین المللی در اطراف شبکه های ارتباطی آبی و رودخانه ای آسیا، خاورمیانه، دریای مدیترانه (پیش از دوره مدرن)، اقیانوس آرام و اطلس (دوره مدرن) بوده است و حتی شکل یابی استعمار، قلمروهای مستعمراتی و اکتشافات جغرافیایی در آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین ریشه در تسلط اروپا بر دریا دارد.

اسـتفاده از ظرفیت هـای دریایی و سـاحلی از مهمترین راهبردهای توسعه اقتصادی به طور عام و آمایش سرزمین به طور خاص قلمداد می شود. از این رو، توسعه دریا محور و به دنبال آن توزیع و پراکنش جمعیت و فعالیت در نواحی ساحلی در طی زمان تکوین و تکامل پیدا میکند. چرا که متراکم ترین کلان-شهرهای جهانی در کنار سواحل مسـتقر هسـتند.

ایران از جمله کشورهایی است که از موقعیت دریایی مناسبی برخوردار است و می تواند از موهبت‌های دریایی بهره‌مند شود. واقع شدن در سـواحل جنوبی دریای خزر از سمت شمال، خلیج فارس و دریای عمان و به خصوص تنگه اسـتراتژیک هرمز از سـمت جنوب، موقعیت دریایی بسـیار حساس و اسـتراتژیکی را برای ایران به ارمغان آورده است که علاوه بر مزایای اقتصادی و بهره‌مندی از دریاتوردی تجاری، به ارتقاء جایگاه قدرت منطقهـای و فرامنطقه ای ایران کمک نماید. مزیت های کمنظیر و ممتاز دریایی ایران عبارتند از:

۱- خزر در شـمال، راهی برای رسـیدن به اروپای جنوبی و شمالی را از راه دسترسی به دریای سیاه و بالتیک برای ایران مهیا کرده است؛

۲-خلیج فارس که پهنه آن تنها نیمی از خزر است، از بیشتر جهات برای ایرانیان استراتژیک به شمار می رود.

۳- کرانه مکران که بی واسطه ایران را به اقیانوس هند پیوند داده است.

با توجه به موقعیت جغرافیایی کشـور ایران و وجود ساحل در شمال و جنوب کشور می‌توان گفت که بهره‌گیری از این موقعیت می‌تواند نقش بسیار موثری در افزایش قدرت و توان استراتژیک ایران داشته باشد و ایران را به یک قدرت دریایی در منطقه تبدیل نماید.

از این رو، برای این کار الزاماتی وجود دارد که عبارتند از:

۱) ماهیت خط ساحلی و دسترسی به دریا؛

۲)وضعیت سیاسی مرزهای زمینی؛

۳) تکنولوژی؛

۴) کنترل بر روی پایگاه ها و نقاط کنترل دور دست؛

۵) ذهنیت و فرهنگ اسـتراتژیک دارد و با در پیش گرفتن سیاست تمایل به دریا با وجود همراهی کلان سیستم و اسناد توسعه ای به یک جهش عمومی و هماهنگ در تمام زمینه های اداری، سیاسی، اقتصادی نیاز دارد.

در این راستا، استفاده از راهکارهای ذیل می‌تواند در این زمینه راهگشا باشد:

• به کارگیری هوشمندانه دیپلماسی دریایی در خزر، خلیج فارس و دریای عمان در سطح منطقه ای و اقیانوس هند در سطح فرامنطقه‌ای؛

• وابسته سازی سایر بازیگران منطقه ای و فرامنطقه ای به سواحل ایران و بهره مند شدن از توسعه بنیادین تکنولوژی دریایی؛

• گزینش استراتژی سیاست خارجی تعامل حداکثری و وارد شدن به فضای جریانها از راه ارتباط مسالمت‌آمیز با همه مناطق

۱۷ گانه ژئوپلیتیک و کشورهای جهان؛

• فراهم کردن بسـترهای قانونی سرمایه گذاری خارجی در زمینه های ریلی، انرژی های دریا محوری، خورشیدی و ...

• ایجاد وزارت امور دریاها، سواحل و جزایر در راستای ایجاد هماهنگی، همسویی و شفافیت قوانین و مقررات بخش های سـه گانه (دولتی، تعاونی و خصوصی) و مدیریت یکپارچه سواحل؛

• انتخاب پایتخت اقتصادی ساحلی و آمایش نواحی ساحلی در راستای ارتقای توانمندی های محلی در چارچوب تقسیم کار ملی؛

• شـناسـایی، جذب و ارتقاء مشارکت های مردمی و بخش خصوصی در برنامه ریزی، اجرا، نظارت و پایش سیاسـت ها و برنامه ها؛

• استفاده هوشمندانه از ظرفیت ها و توانمندی های نرم‌افزاری و سخت افزاری نهادهای نظامی و انتظامی برای توسعه دریا محور؛

• هم افزایی کنشـگران توسعه در نواحی ساحلی مبتنی بر ارتقای توانمندی های ساحلی و دریایی، در قالب مشارکت با کشورهای محصور در خشکی در راستای وابسـتگی ها متقابل و تضمین امنیت؛

• توسـعه و تقویت روحیه دریای در ایرانیان، تزریق فرهنگ دریایی از راه تمرکز بر آمـوزش و پرورش در دوران کودکی، توریسم ساحلی و دریایی، ورزش های دریایی و نیز شبکه های ویژه دریایی رادیویی-تلویزیونی و ...؛

• تغییر در سیستم تقسیمات کشوری با اجرای قانون اساسی در مورد دادن اختیارات به استانها بویژه در زمینه های تجاری و اقتصادی؛

• تقویت مزیت های نسبی درون کشوری و ورود به بازارهای جهانی »

علاقمندان جهت کسب اطلاعات بیشتر از کنفرانس به وبگاه http://Conference.olgou.ir مراجعه نمایند)

مصطفی قادری حاجت
استادیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه تربیت مدرس
و رضا الهوردی زاده، استادیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه مراغه
Alborz.payam@gmail.com